

Memo

Onderwerp
Burgerinitiatief
Aan
Presidium
Doel
Besluitvorming

Datum
30 april 2026
Van
griffier

Geachte leden van het presidium,

Aanleiding

Op 28 april 2026 is een burgerinitiatief ontvangen. De aanleiding voor dit burgerinitiatief is de ontwikkeling rondom het pand Dorpsstraat 32 te Oude Niedorp, maar het verzoek om het onderwerp op de agenda van de raad te plaatsen heeft een breder karakter.

Het verzoek aan de raad komt erop neer aan het college de opdracht te geven om het omgevingsplan te wijzigen om nadere regels te stellen omtrent de invulling van het gebruik van panden ten behoeve van een zorgfunctie (daar waar dit past binnen de geldende bestemming) én om een voorbereidingsbesluit te nemen om ongewenste ontwikkelingen te voorkomen.

Het burgerinitiatief met bijlagen is bij dit memo gevoegd.

Regels die gelden voor het burgerinitiatief

Het indienen van een burgerinitiatief is mogelijk op grond van de Verordening Burgerinitiatief Hollands Kroon, door de raad (geactualiseerd) vastgesteld op 16 oktober 2025.

Onder een burgerinitiatief wordt volgens deze verordening (artikel 1) verstaan: een concreet voorstel van een inwoner van Hollands Kroon om een onderwerp dat voldoet aan de vereisten op de agenda van de raad te plaatsen, zodat de gemeenteraad daarover een besluit kan nemen.

Op grond van artikel 2 plaatst de raad via het presidium een burgerinitiatief op de raadsagenda als een geldig verzoek is ingediend.

Een verzoek is niet ontvankelijk als het een onderwerp bevat, genoemd in artikel 4 of niet voldoet aan de indieningsvereisten, opgenomen in artikel 5.

In artikel 5 van de verordening zijn de indieningsvereisten opgenomen. Aan de indieningsvereisten wordt voldaan.

In artikel 4 is bepaald dat een burgerinitiatiefvoorstel altijd mogelijk is, **tenzij** het:

- a. een onderwerp betreft dat niet behoort tot de bevoegdheid van de gemeenteraad (...)

Overwegingen m.b.t. de bevoegdheid van de raad

De gemeenteraad kan de bevoegdheid om onderdelen van het omgevingsplan te wijzigen delegeren aan het college van burgemeester en wethouders (hierna "college"). De gemeenteraad stelt hiervoor een lijst met gevallen vast waarvoor zij het college bevoegd vinden om het omgevingsplan te wijzigen. In de Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan, vastgesteld op 27 januari 2022 staat op de bladzijden 14 en 15 toegelicht welke keuzes hierin zijn gemaakt. Op 27 januari 2022 heeft de gemeenteraad in dit verband (als bijlage bij de Nota van Uitgangspunten) een delegatiebesluit genomen.

<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR705304#>

Hierin is onder andere opgenomen:

3. Projecten die onderdeel uitmaken van de categorieën waarvoor geen adviesrecht geldt

Projecten en ontwikkelingen die vallen binnen de categorieën waarvoor het niet nodig is om bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit een advies te vragen aan de raad, kunnen in het geval van een wijziging van het omgevingsplan ook (*) door het college worden vastgesteld.

() in de tekst van het besluit staat het woord "ook". Dat is onjuist, want bij delegatie is college bij uitsluiting bevoegd.*

6. Het nemen van een voorbereidingsbesluit

Een voorbereidingsbesluit is een verklaring dat een wijziging van het omgevingsplan wordt voorbereid, waarmee een aanhoudingsplicht geldt voor bouw- en aanlegactiviteiten. Hierdoor wordt voor het gebied waarvoor het besluit wordt genomen de bestaande situatie als het ware tijdelijk bevroren totdat het omgevingsplan is gewijzigd. Met het nemen van een voorbereidingsbesluit wordt voorkomen dat een initiatiefnemer kort voor aanpassing van het omgevingsplan bewust een vergunningaanvraag indient die in strijd is met de voorgenomen aanpassing. De noodzaak tot het nemen van een voorbereidingsbesluit komt nauwelijks voor, maar wanneer dit nodig is, is het belangrijk dat er snel gehandeld kan worden. Gelet op de vergaderfrequentie van de raad in relatie tot die van het college en de daarbij horende aanlevertermijnen, kan het college hierin sneller acteren. Om die reden is in de Omgevingswet een delegatiemogelijkheid opgenomen voor de bevoegdheid tot het nemen van een voorbereidingsbesluit (artikel 4.14 Ow). De achterliggende gedachte van de wetgever is hierbij geweest dat het college een omgevingsplan voorbereidt en daarmee dan ook goed in staat is om op een effectieve wijze een voorbereidingsbesluit te nemen.

Op 27 januari 2022 heeft de raad (als bijlage bij de eerdergenoemde Nota van Uitgangspunten) eveneens een besluit genomen over de categorieën voor bindend advies (<https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR705305#>).

In dat besluit is aangegeven in welke gevallen een bindend advies aan de raad moet worden gevraagd. Het wijzigen van bestemmingen waar maatschappelijke voorzieningen mogelijk zijn is daarin niet voor bindend advies aangewezen.

Het wijzigen van het omgevingsplan in die zin dat maatschappelijke voorzieningen (alleen onder bepaalde voorwaarden) mogelijk zijn, vallen niet onder het bindend adviesrecht van de raad en op grond van het delegatiebesluit is het college bevoegd tot wijziging van het omgevingsplan.

Op grond van artikel 10:13 Algemene wet bestuursrecht (Awb) wordt onder delegatie verstaan: het overdragen door een bestuursorgaan van zijn bevoegdheid tot het nemen van besluiten aan een ander die deze onder eigen verantwoordelijkheid uitoefent.

Op grond van artikel 10:16 kan bij delegatie terzake de uitoefening van de gedelegeerde bevoegdheid uitsluitend beleidsregels worden gegeven.

Op grond van artikel 10:17 Awb kan de raad de gedelegeerde bevoegdheid niet meer zelf uitoefenen.

Conclusie: raad niet bevoegd

De conclusie moet dan ook zijn dat de gemeenteraad niet (meer) bevoegd is het omgevingsplan te wijzigen, zoals het burgerinitiatief beoogt en ook niet (meer) bevoegd is een voorbereidingsbesluit te nemen.

Raad kan college ook geen opdracht geven

Omdat bij delegatie de verantwoordelijkheid voor de bevoegdheid overgaat, is het geven van een opdracht door de raad aan het college om in een bepaald geval gebruik te maken van de bevoegdheid niet mogelijk. De raad kan op grond van de Awb “slechts” beleidsregels geven.

De toelichting op de Algemene wet bestuursrecht is hierover duidelijk.

Zelfstandige bevoegdheidsuitoefening door het college zou illusoir worden gemaakt, als de raad aan het college instructies zou kunnen geven hoe te beslissen in een concreet geval.

Bij beleidsregels gaat het “slechts” om regels omtrent het afwegen van belangen, het vaststellen van feiten of het uitleggen van wettelijke voorschriften, in die gevallen waarin het college besluiten moet nemen op grond van de gedelegeerde bevoegdheid.

Oordeel over de geldigheid van het burgerinitiatief

Op grond van artikel 6 van de verordening beslist het presidium in haar eerstvolgende vergadering na de datum van indiening van het verzoek of het verzoek voldoet aan de geldigheidsvereisten als bedoeld in artikel 2, tweede lid. Vandaar dat dit verzoek is geagendeerd voor de vergadering van het presidium van 7 mei a.s.

Op grond van vorenstaande (raad niet bevoegd) wordt geconcludeerd dat het verzoek niet voldoet aan de geldigheidsvereisten.

Agendering hiervoor voor een raadsvergadering is niet aan de orde.

Eerder verzoek om omgevingsplan te wijzigen

Op 22 april 2026 is van omwonenden een verzoek ontvangen om het omgevingsplan te wijzigen voor het pand Dorpsstraat 32 te Oude Niedorp. Dit verzoek is zowel aan de gemeenteraad als het college gericht. Gelet op de bevoegdheidsverdeling (zie hiervoor) zal u via de lijst van ingekomen stukken op 21 mei a.s. worden voorgesteld dat verzoek in handen te stellen van het college (omdat het college bevoegd gezag is). Dit betekent ook dat het college binnen de daarvoor geldende termijnen een besluit op dat verzoek moet nemen.

Bijlagen:

1. Burgerinitiatief Oude Niedorp met handtekeningenlijst
2. Nadere toelichting burgerinitiatief
3. Bijlage bij burgerinitiatief: snelheid van handelen Omgevingswet
4. Bijlage bij burgerinitiatief: instrumenten
5. Verordening burgerinitiatief Hollands Kroon
6. Raadsbesluit vaststellen Nota van Uitgangspunten Omgevingsplan met bijlagen 1 en 2
7. Nota van uitgangspunten met:
 - Bijlage 1: aanwijzen categorieën voor bindend advies
 - Bijlage 2: delegatiebesluit wijzigen Omgevingsplan